

vinski zakon v zadevi šmarnice, in če do leta 1930 ne opuste kmetje šmarnice, naj se vsa najskrajnejša sredstva v to uporabi. Poslanec Janžekovič mu je takoj odgovoril, kakor je zaslužil Petovar s svojim nastopom. Torej s silo nad kmeta, z batino, to bi bilo zopet nekaj za SDS.

Vlada brez skupščine in demokrati.

Naši žerjavci se silno razburjajo nad sedanjo vlado, ker nima zaslombe v narodni skupščini, da je ta nasilna vlada itd. Priznamo, da je taka vlada vse drugo preje kot pa vlada iz ljudstva. Pripominjamo pa tudi, da je bila vlada Pašič—Pribečević—Žerjav ravno taka vlada kot je sedanja, še ne izpopolnjena vlada, ki tedaj tudi ni imela večine, a je nasilno vladala, posebno še nad Slovenijo!

Demokrati zaničujejo kmeta.

Ko je zborovala mariborska oblastna skupščina, so se nekateri demokrati govorniki, med temi dr. Baričević, dovolili govoriti, da je ta skupščina nesposobna za delo. Isto so potem ponavljali demokrati listi z »Jutrom« na čelu. Kaj pa je bil vzrok, da so tako govorili in pisali? V tej skupščini je dosti kmetijskih poslancev, ta gospoda pa misli, da zna le ona zborovati. Naši poslanci z dežele pa so te ljudi osramotili s svojimi govori kot tudi s svojimi predlogi, da je celo v Ljubljani demokrat dr. Kramer moral priznati to delo, ko je o naši skupščini govoril. Ko pa je »Jutro« pisalo, da so takorekoč kmetijski poslanci za nič, je pa menda mislilo na svojega Finžgarja ali Perkoviča, ker teh dveh pa res ni bilo nič slišati v skupščini. —

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

O novi vladi. Zadnjič smo le na kratko poročali, da smo kar na hitro dobili novo vlado. Sedanja vlada, ki se ne naslanja na parlament, je res nekaj posebnega. Sestavljena je iz posameznih poslancev radikalne in Davidovičeve demokratske stranke, a večina poslancev teh dveh strank je ostala z ozirom na politični položaj prav hladna do take vlade. Zato se je takoj drugi dan že pričelo razpravljati, kako bi se naj vlada spopolnila, ker je itak pet ministrstev praznih. Domneva se na vse načine in ugiba katera skupina še pojde v to vlado. Ker pa so zdaj pravoslavni velikonočni prazniki, bo gotovo rešitev tega vprašanja odložena za nekaj dni, do konca tega meseca.

Igramo se — vlado! Tako izgleda v naši državi to večno spreminjanje vlade, da bomo začeli že mesece šteti po teh izpremembah. Je to znamenje, da poleg ljudstva, ki naj odloča po svojih poslancih, hočejo še nekateri drugi krogi imeti sami še večjo odločilno besedo kot pa ljudstvo. Izpremembe v vladi so že dalje časa kazale na to, posebno pa zadnja, ker imamo vlado iz parlamenta, pa brez strank. Ti krogi, ki se jih sicer v javnosti ne vidi in ne imenuje, hočejo s to vlado dati podlago novi veliki državni stranki, ki naj bi se zdaj ustanovila, potem si vse lepo pripravila za volitve, nato volitve izvedla, dobila okrog 190 poslancev, kot pravijo, pa tako imela vlado neovirano v rokah. Na videz bi torej bila vlada iz skupščine, dejansko pa tako kot je danes. Toda — računa se lahko, izpeljati pa je težko. Tako se že zdaj nadajajo ti krogi in uvidevajo, da ne bo šlo kar tako. Maksimoviča kličejo nazaj za notranjega ministra, druge zopet, da pridobijo posamezne skupine v radikalni stranki, iščejo Hrvate in namigujejo Slovencem, da je prost vstop. Pričakovati je, da bodo politični voditelji mogli to zmešnjavo in igre z vladami prekiniti in ustvariti delovno vlado, ki bo izvedla velik načrt, ki ga je pripravila SLS za časa, ko je bila v vladi. —

Narodna skupščina — razpuščena in ni razpuščena. Prvotna poročila so prinesla vest, da je narodna skupščina razpuščena. Nekateri listi so priobčili celo ukaz s številko in datumom. Zdaj pa vlada trdi, da temu ni tako, da bo skupščina zborovala v začetku maja.

Sedanja vlada — volilna vlada, je in ni. Sedanja vlada je sploh tako skrivnostna, da jo je težko pogruntati. En dan je volilna, drugi dan ne. Vse to pa kaže, da dolgo ta vlada ne bo taka kot je, pa naj bo volilna ali ne. Slovenci zahtevajo, da se zadeva uredi in da imajo svoje zastopnike v vladi. —

Javno zahvalo SLS — je napisalo glavno glasilo radikalov »Samouprava« za njeno požrtvovalno delo v vladi, kjer je tako državotvorno in požrtvovalno delala za ure-

ditev gospodarskih razmer. Omenjeni članek je povzročil veliko pozornost po Beogradu, posebno še, ker je bil s tem dr. Žerjav razkrinkan, ki je opljuval SLS z očitki, češ, da v vladi dela le za Slovenijo, ne pa tudi za celo državo!

Radič in nova vlada. Radič je danes kot vlak, ki je s tira padel. Ne more več s svojo zavoženo politiko dohivati naglih političnih izprememb, ki gredo preko njega. —

Pribečević in SDS je zavzela ostro stališče proti vladi, češ, da je nasilna, ker nima večine v skupščini, ko pa je on leta 1924 šel v tako vlado in ustanovil oni toliko proklinjani PP režim, je bilo to državotvorno. Zadnji čas pa je SDS tega mnenja, da mora, če treba tudi v to vlado, ker sicer država propade. Potem pa z Bogom, Jugoslavija, če je tvoja usoda res odvisna le od SDS.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Izid volitev v Avstriji. Morda še za nobene volitve ni bilo toliko boja, kot ravno za te. Socialdemokrati so hoteli osvojiti deželne in državni zbor za vsako ceno. Boj je bil nad en mesec skoro za vsakega posameznega volilca. Zato je šlo volit povsod nad 80 odstotkov volilcev, ponekod pa skoroda vsi. Posebno so se držali tudi kmetje, ki so kljub slabemu vremenu šli na volišče. Izid je sledeč: krščansko socialna stranka je ostala najmočnejša: ima 75 poslancev, socialdemokrati 71, velenemci 10, kmetijci 9. Ker je bila istočasno volitev v deželni zbor, so se Slovenci na Korškem še dosti dobro držali in ohranili svoja dva mandata. Zanimiva je ta slika o dveh borečih se strankah, od katerih ena zastopa krščansko stališče, druga pa brezversko. Pri teh volitvah je v resnici šlo za zmago krščanske misli v javnem življenju. Zmagala je misel krščanstva, vendar bo treba čuječnosti, da zmagata tudi za naprej ostane.

Italija se bo opekla! Dolgo je upala Italija, da se ji bo posrečilo, da bi dobila tudi Anglijo na svojo stran. Zdaj pa se je naenkrat vse zasukalo. Francoska in Anglija sta se domenili, da ne bosta mirno pustili Italiji šušmariti po Balkanu, kakor se ji zdi. Italija je že dobila v tem oziru migljaje, ki so Mussolinija zelo razburili, da je znova ves divji začel zapirati svoje politične nasprotnike.

Revolucija v Albaniji pripravljena. Da bi bilo povoda za vojno nastopiti v Albaniji, je pripravljeno vse potrebno, da se nalašč o pravem času uprizoni revolucija, ki bi zaključila s tem, da italijanska vojska vkoraka v Albanijo.

Rumunija se je v notranjepolitičnem življenju pomirila, ker se je zdravje kralja Ferdinanda zboljšalo. V zunanji politiki pa se je začela bolj kot do zdaj zavedati, da je članice zveze Jugoslavija—Rumunija—Česka (mala antanta).

Na Grškem bodo še enkrat poizkusili z revolucijo. Doli so se ljudje na te revolucije in puško tako navadili, kot pri nas moški na tobak. Kaditi se mora!

Zenska povzročila padec vlade na Japonskem. Gospa Suzuki, najbogatejša ženska na svetu, Japonka po rodu, je povzročila s tem, da je vse njeno velikansko svetovno podjetje šlo v konkurz, tudi padec japonske vlade.

Rusija se bliža Jugoslaviji. Ruski poslanik v Berlinu je iz Leningrada dobil nalogo, da mora stopiti v stik z Jugoslavijo s katero se naj čimprej upostavijo zveze. —

Vojska na Kitajskem se nadaljuje. General Čang-kajšek vodja kantonske vojske je začel preganjati komuniste ki so hoteli te neredne razmere uporabiti za svoje nepoštenne cilje. Enako se je izjavil da tudi odneha v boju zoper Čangsolina če ta sprejme njegova načela za ureditev razmer na Kitajskem. Japonska je pa izjavila, da teh medsebojnih bojov ne bo več mirno gledala, pač pa bo posegla vmes.

Preganjanje kristjanov v Mehiki se nadaljuje. Vlada je dala izgnati tri nadškofe in pet škofov, ker hoče pač udariti pastirje, da bi se čreda razkropile. Pa se moti. Bog je močnejši od te vlade, ki se zastonj trudi zoper Boga in njegovo Cerkev. Mehika nam pač daje žalosten zgled, kam vodi liberalizem.

Kaj je novega?

Seznam župnij, v katerih se bodo letos vršile birmske slovesnosti: Sv. Marjeta niže Ptuj 8. maja. Polenšak, Sv. Marjeta 9. maja, Sv. Lovrenc v Slov. goricah 10. maja, Sv. Andraž v Slov. goricah 11. maja, Sv. Urban pri Ptuj 12. maja, Sv. Marko niže

Ptuj 14. maja, Ptuj, Sv. Jurij 15. maja, Ptuj, Sv. Peter in Pavel 16. maja, Vurberg, Sv. Marija 17. maja, Hajdina, Sv. Martin 18. maja, Sv. Mihael nad Mozirjem 18. junija, Mozirje, Sv. Jurij 19. junija, Rečica, Sv. Kanceljan 20. junija, Ljubno, Sv. Elizabeta 21. junija, Luče, Sv. Lovrenc 22. junija, Solčava, Sv. Marija 23. junija, Sv. Frančišek v Stražah 25. junija, Gornji Grad, Sv. Mohor in F. 26. junija, Novaštitka, Sv. Marija 27. junija, Bočna, Sv. Peter 28. junija, Sv. Martin ob Dreti 29. junija, Nazarje, Sv. Marija 30. junija, Sv. Rupert nad Laškim 9. julija, Sv. Martin nad Laškim 10. julija, Rimske toplice, Sv. M. 11. julija, Sv. Jedert nad Laškim 12. julija, Dol, Sv. Jakob 13. julija, Trbovlje, Sv. Martin 14. julija, Sirje, Sv. Marija 16. julija, Loka Sv. Helena 17. julija, Razborje, Sv. Janez K. 18. julija, Jurklošter, Sv. Mavr. 19. julija, Sv. Miklavž nad Laškim 20. julija, Sv. Lenart nad Laškim 21. julija, Sv. Jurij v Slov. goricah 4. septembra, Sv. Marija Snežna 5. septembra, Sv. Ana na Krembergu 6. septembra, Sv. Benedikt v Slov. goricah 7. septembra, Negova, Sv. Marija 8. septembra, Sv. Anton v Slov. goricah 10. septembra, Presveta Trojica v Slov. goricah 11. sept. Sv. Bollenk v Slov. goricah 12. septembra, Sv. Rupert v Slov. goricah 13. septembra in Sv. Lenart v Slov. goricah 14. sept. 1927. Maribor dne 5. in Celje dne 6. junija t. l.

Na potovanje v sveto deželo in v Egipt so ta četrtlet odpotovali sledeči gospodje iz Jugoslavije: Narodni posl. dr. Hohnjec, kipar-umetnik Meštrovič, vseučiliški profesor prelat dr. Matija Slavič, zagrebški mestni župnik msgr. Rittig, Mirko Kapič, upravitelj škof. posestev v Zagrebu, kanonik Časl Franc iz Maribora, profesor Cestnik iz Celja, hotelir Mikolič iz Ljubljane, katehet Žmave Jožef iz Trbovelj, kaplan A. Zalar iz Vidma, Ivan Kos, veleposelnik iz Slov. Bistrice, 2 inozemca in prof. dr. Jehart, ki je vodja in prireditelj potovanja.

Duhovniške vesti. Za arhidijakona v Konjicah je imenovan sedanji provizor, gospod vikar Franc Tovornik. Dosedanji slovenski kaplan v Belgradu g. Martin Medved, je stopil v službo vojaškega kurata.

Smrt mladega duhovnika. V Kapeli pri Radencih je umrl pri svojih sorodnikih mladi kaplan g. Jože Domanjko. Pokojni je bil rojen 18. aprila 1901 v Ločah pri Konjicah. Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Mariboru. Kot bogoslovec je odslužil svoj vojaški rok, nato pa je nadaljeval bogoslovne študije na ljubljanski univerzi. Lansko leto je bil posvečen in je nato kaplanoval v Sevnici ob Savi, kjer je zbolel. Po operaciji v mariborski bolnici je neprestano bolehal; zdravil se je nekaj časa na Golniku, zadnje mesecce pa je prebil pri sorodnikih v Kapeli, kjer ga je sredi najlepše dobe ugrabila smrt. Bil je krepke in vesele narave ter je kot duhovnik mnogo obetal. Pogreb se vrši v ponedeljek dopoldne ob 10. uri. N. v m. p.

Nedeljski izleti iz Maribora v Svečino. Ta krasna obmejna točka je bila Mariborčanom dosedaj sicer poznana, toda radi oddaljenosti in slabih prometnih zvez jo je le malokdo posecal. Sedaj pa je upeljal lastnik avtomobila tudi nedeljske vožnje z avtomobilom nalašč za izletnike. Avtomobil vozi vsako nedeljo in praznik popoldne ob 14. uri izpred gostilne Spatek ter se vrača nazaj iz Svečine ob 20. uri. Izletnikom je na razpolago gostilna Arh z prvovrstno kapljico in jedili.

Zanimiva razsodba stola sedmorice. Slovenski štajerski javnosti je še v živem spominu slučaj Markuzi, ki se je obravnaval lansko leto dvakrat pred poroto. Pri celi zadevi je šlo za roparski umor, ki se je dogradil pred 6 leti v Slov. goricah. Bil je umorjen nek neznan prekupec s sadjem in so našli truplo v benediškem gozdu. Na obtožni klopi so bili: Zakonec Ivan in Ana Markuzi, Ivanov brat Jožef Markuzi in posestnik Mihael Zemljčič od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Zaslanih je bilo 48 prič in je druga porota obravnava trajala tri dni in šele v nedeljo, 19. septembra je bila izrečena obsodba. Vsi obtoženci so tajili dejanje in v celo zadevo se tudi potom izpovedi prič ni moglo posvetiti z jasnostjo ter gotovostjo. Ta nezasnost je zelo otežkočala potek razprave in kljub trodnevni razpravi si niso mogli ustvariti porotniki popolnoma jasne slike. Stavljanih je bilo na porotnike več vprašanj in razsodba se je glasila: Ivan Markuzi je bil obsojen na smrt na vešalih njegov brat Jožef in Mihael Zemljčič na dosmrtno ječo in Ana Markuzi na tri leta težke ječe. Proti tej razsodbi je bil vložen priziv na stol sedmorice in v petek je prišla rešitev priziva iz Zagreba. Stol sedmorice je potrdil smrtno obsodbo glede Ivana Markuzija, obsodil pa tudi Jožefa Markuzija in Mihaela Zemljčiča na vešala, le obsodbo Ane Markuzi je potrdil. Od prevrata do danes je ravnokar beleženi slučaj prvi, ko je stol sedmorice, ki navadno spreminja smrtno kazen v dosmrtno ječo smrtno

Poročila S. L. S.

Veličasten shod Slov. ljudske stranke v Slovenskih goricah. V nedeljo, dne 24. t. m. se je vršila pri Sv. Lenartu v Slov. goricah veličastna manifestacija za ideje SLS. Na shodu, ki ga je priredila okrajna organizacija SLS za lenartski okraj, je bilo navzočih na stotine naših najboljših mož, okoli 30 županov in 5 oblastnih poslancev. Pred zborovanjem je imela občni zbor in odborovo sejo okrajna organizacija SLS, na kateri je podal poslanec Žebot zaupno politično poročilo. Izvoljen je bil stari odbor z župnikom gospodom Gomilšekom na čelu. Zborovanje, kateremu je predsedoval gospod župnik Gomilšek, se je udeležila tudi deputacija radikalne stranke iz Maribora z načelnikom gospodom dr. Ravnikom. Govorili so narodni poslanec gospod Franjo Žebot, poslanec oblastne skupščine dr. Veble, zastopnik radikalov dr. Ravnik, oblastni poslanci gospod Alojzij Zupančič, dalje g. Stabej, g. Kores in g. Poljanec. Sprejete so bile važne resolucije, nakar je bil shod zaključen. Natančnejše poročilo o tem veličastnem shodu smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjic.

Parlamentu njegove pravice. Na belo nedeljo je bilo pri Sv. Križu pri Ljutomeru zborovanje župnikov SLS iz celega ljutomersko-gornjeradganskega okraja. Zborovanje je bilo izvrstno obiskano. Poslanec dr. Hohnjec je podal izčrpno poročilo o delovanju, naporih in uspehih poslancev SLS v poslednji Uzunovičevi vladi, o velikonočnih dogodkih v Beogradu, o protiparlamentarnem postopku sedanje vlade, iz koje so poleg Hrvatov izključeni tudi Slovenci. Z izvajanjem dr. Hohnjeca so soglašali vsi zbrani volilci in zastopniki krajevnih organizacij brez izjeme, kakor so tudi z odobravanjem vzeli na znanje njegovo poročilo o

zunanjepolitičnem položaju, zlasti o našem sporu z Italijo. O delovanju SLS v mariborski oblastni skupščini je poročal njen član poslanec Jakob Rajh, kateremu je soglasno bila izrečena zaupnica. Soglasno je tudi bila sprejeta naslednja resolucija: »Volilci, zbrani na zboru župnikov SLS iz celega ljutomersko-gornjeradganskega okraja pri Sv. Križu pri Ljutomeru dne 24. aprila, izražajo poslanecem SLS, ki zastopajo slovensko ljudstvo v narodni skupščini v Beogradu, priznanje in zahvalo za smoteno in uspešno delovanje v vladi. Obžalujejo, da se je s spremembo vlade temu stvarnemu in koristnemu delovanju v blagor države in ljudstva, zlasti slovenskega naroda za sedaj napravil konec ter da je Slovenija v centralni vladi v Beogradu ostala brez zastopstva. Obsojajo neparlamentarno postopanje pri spremembi vlade o Veliki noči, ko se ni oziralo na pravice legitimnega ljudskega zastopstva na postavitev, odnosno na odpušitev vlade. Zahtevajo, da se s početkom izrednega zasedanja narodne skupščine ne čaka do 1. avgusta, marveč da se parlament naše države čimprej pozove na zasedanje.«

Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu se vrši v nedeljo, dne 1. maja po rani službi božji v običajnem prostoru šod Slovenske ljudske stranke. Poroča gospod poslanec Bedjanič. Politični dogodki preteklih dni gotovo zanimajo vsakega, zato pridite vsi!

Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju se je preselilo v nove prostore v hišo Ljudske posojilnice, Cankarjeva ulica 4. Istotam se odslej nahaja celjska podružnica uprave uredništva »Slovenca« ter javna knjižnica celjskega prosvetnega društva. Somišljeniki iz Celja in celjskovranskega okraja, poslužujte se v obilnem številu te svoje ljudske pisarne!

Občinske volitve v laškem okraju so razpisane v občinah Laško, Sv. Lenart nad Laškim in Jurklošter na dan 26. junija 1927. Razpis volitev v občini Marija Gradec na dan 26. junija je veliki župan razveljavil, ker šele meseca oktobra preteče odbor funkcija doba.

O ribarstvu. Z dnem 1. aprila letos je na podlagi proračunskih pooblastil čl. 236 ribarski zakon veljaven na bivšem Kranjskem z dne 18. avgusta 1888 veljaven tudi v celi ljubljanski in mariborski oblasti.

Naša društva.

Okrožnica prosvetnim organizacijam in društvom. — Od raznih strani prihajajo poizvedbe, zakaj pri društvenih prireditvah finančna kontrola še vedno 20 odstotne takse zahteva, čeprav določa najnovejši dostavek k finančnemu zakonu, L. 927-28, da prosvetna društva le 10 odstotkov od skupščine na vstopnice plačujejo. Da so društva na jasnem, sporočamo ugotovitev, da še mora ministrstvo za vse razne slučaje in prireditvene panoge izdelati pravilnik, ki bo vseboval vse podrobne zakonite določbe, in to obširno delo vzame več časa. Dokler torej ta pravilnik ne izide, ostane pri društvenih prireditvah še stari zakon v veljavi, da se plačuje 20 odstotna taksa ozir., da se za vsako posamezno prireditev prosi za umetniško oddeljenje ministrstva prosvete v Beogradu za 10 odstotno znižanje takse. Kdaj bode pravilnik novi zakon o takсах uveljavil, se bodo društva obvestilo. — Prosvetna zveza v Mariboru.

Prvi nastop mariborskega pevskega okrožja. Dne 15. maja popoldne bodo nastopili razni zbori mariborskega pevskega okrožja v dvorani Götz v Mariboru. To bo prva prireditev te vrste v Mariboru. Najprej bo vsak zbor zapel nekaj pesmi, potem pa vsi zbori skupaj. Sodelo-

kazen raztegnil na dve osebi, ki sta bili obsojeni le na domstno ječo. Javnost je radovedna, kaj bo ukrenilo v tem zamotanem slučaju ministrstvo pravde.

Družba kolesarskih tatov prijeta v Mariboru. Na velikonočno nedeljo je bil aretiran neki Alojzij Anderlič radi suma tatvine dvokolesa, katerega je ukradel stavbeniku Spindlerju na veliko soboto popoldne na Slomškovem trgu. Policija se niti s prva ni zavedala, kako dober lov je napravila. V torek in sredo je bil Anderlič zaslišan in izdal je še nadaljne tatvine koles. Izdal je tudi imena dveh pomagateljev, ki sta mu pomagala pri delu in nato sta bila aretirana Alojzij Loznik in Franc Kmetič, ki je znan v mariborskih predmestjih kot »pravi indijski fakir«, zna si prebadati ustnice z iglami ter se ne straši niti pojesti živo žabo in krastačo. Priznali so sedem tatvin. Kolesa so kradli po celem mestu ter jih prodajali kar na ulici za ceno 100—300 Din. Imajo pa na vesti najbrže še več sličnih tatvin. Kolesarji bodo policiji hvaležni, da je spravila na varno tako nevarne uzmivce.

Pretep. Na velikonočno nedeljo je prišlo do spora med splavarji iz Dupleka in drugimi gosti iz Sv. Martina pri Vurbergu. Nek gost je pognal v nekega splavarja prazen vrček in izginil. Kmalu nato je stopil v gostilno trgovec Pajman, ki je baje podoben dotičnemu, ki je pognal vrček. Kakih pet vinjenih splavarjev se ga je lotilo in ga nevarno obdelalo z noži. Prepeljali so ga v bolnico, kjer mu bodo rešili življenje. Izgubil bo levo oko. Napadalec so večinoma taki, ki so imeli že opravka s sodnijo. Zato je upati, da jih bodo kmalu imeli.

Poziv g. F. Arzenšku, pravilno Oto Arzenšku — Šmarje pri Jelšah. Vaše pismo nas ni moglo prepričati, da bi zadeva bila že urejena, posebno, kar smo dobili znova pritožbe, da zahtevate poleg vseh stroškov še delež po 500 Din. V svojem pismu se zagovarjate, da to zahteva tista tovarna v Mariboru. Ker te tovarne niste imenovali, smatramo to Vaše pojasnilo kot nezanesljivo. Pozivamo, Vas, da nam takoj javite natančen naslov tiste tovarne, sicer smatramo, da ste tudi to pismo poslali le, da nas zvodite, da bi prenehali z nadaljnjim razpravljanjem o tem. A mi hočemo priti do popolnega razčiščenja.

Dva požara. V noči od petka na soboto je gorelo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v vasi Apače kar na dveh krajih. Ob pol 10. uri zvečer je začelo goreti pri Matvežu Murko gospodarsko poslopje. Zgorelo je gospodarsko poslopje, hlevi in hiša, vse svinje in ena krava. Rešiti so mogli le golo življenje. — Drugi požar pa je bil v soboto zjutraj ob pol 3. uri pri posestniku Verčernic. Pogorelo je tudi vse, gospodarsko poslopje in hiša, tudi svinje. Vzrok požara je začasno še neznan, gotovo pa je zlobna roka vmes, ker sta posestnika prav nizko zavarovana.

Skrivnostni zdravnik. V Radmožancih in okolici v Prekmurju se je pojavil nek tujec, ki se je predstavljaval kot zdravnik za vsako bolezen. Ker je obenem naglašal, da daje recepte za malenkostnih 10 Din in da predpisuje samo taka zdravila, ki jih lahko vsak sam doma naredi, a katera kljub temu gotovo pomagajo, se je našlo mnogo ljudi, ki so iskali pri njem pomoči. In on je pisal recepte zoper človeške in živalske bolezni. Po zahtevu očividcev jih je napisal na dan do 150. Nazadnje se je seveda ugotovilo, da je čudodelni zdravnik navaden slepar, ki je hotel dobro zaslužiti na račun lahkovernega ljudstva.

Splašeni konji. Na velikonočno nedeljo zvečer je stal Jožef Raščan iz Turnišča z vozom na beltskem kolodvoru. Ko je privozil na postajo večerni vlak, so se konji vsled hrupa in ostrega žvižga splašili in začeli divjati. Gospodar, ki je stal pred njimi, jih ni mogel zadržati. Nekaj časa so ga vlekli seboj, ko pa so se spustili v divji tek in se videl, da jih ne bo mogle ustaviti, je izpustil vajeti in skočil na stran. Zalet je bil tako silen, da je vrgel Raščana v obcestni jarek, kjer je za nekaj časa obležal. Konji so zdijvali naprej po cesti. Ujeli so jih še le v sosedni vasi. Večje nesreče ni bilo, le vajeti so se strgale in v voza je popadalo, kar je bilo na njem.

Človek obrača, Bog obrne. Ta pogovor se je uresničil pri loteriji dij. zavoda »Martinišček«. Jeseni smo bili trdno prepričani, da bomo mogli tekom dolge zime spraviti v promet vsaj še polovico preostalih srečk. V tem slučaju bi se žrebanje vršilo dne 1. maja. Pa je prišlo vse drugače. Grozna metljavost v celi Slov. Krajini je uničila na tisoče goveje živine. In ker je tam živinoreja edini večji vir dohodkov, so ti skoro popolnoma prenehali. Sedaj je še prišla kuga na svinje in perutnino. Vse te nesreče po lanski slabi letini! Srečk imamo še zelo veliko. Ker so določeni

vali bodo poleg »Maribora« tudi pevski zbori: Konjice, Središče ob Dravi, Sv. Martin pri Vurbergu, Hoče-Slivnica. Skupne pesmi bo pelo preko 120 pevcev. Ta prireditev ima predvsem namen, da bi v obsegu mariborskega okrožja se znova začelo gojiti petje, da bomo zopet imeli znamenite zborove kot smo jih imeli svoj čas. Omenjena društva žrtvujejo veliko, ko so se odločila za to prireditev. Natančen program priobčimo prihodnjik. Do tedaj pa se že odločite: Dne 15. maja gremo v Maribor na 1. prireditev mariborskega pevskega okrožja!

Petletnica katoliškega izobraževalnega društva v Krčevini. Izobraževalno društvo v Krčevini proslavi na posebno slovesen način petletnico svojega obstanka 1. majnika, po sledečem sporodu. Zjutraj ob pol petih budnica. Ob treh popoldne govor pri kapelici g. Kolarica s petimi litanijami. Nato ogled do strehe sezidane družbene dvorane s primernim nagovorom. K sklepu vrtna veselica pri Lovskem domu. Vsa krščanska društva iz mesta Maribor in okolice se vjudno vabijo k tej izredni slovesnosti. Meščani odidejo točno ob pol treh s Trga Svobode z godbo Katoliške omladine. — Odbor.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Ani v Slov. goricah poverni v nedeljo, dne 1. maja zgodovinsko šestdesetletno igro s petjem: »Roza Jelodvorska«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji iskreno vabljeni.

Svetinje. Katoliško prosvetno izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 1. maja na vrtu gospoda Franca Veber, trgovca v Ivanjkovcih igro »Mlinar in njegova hči«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vse prijatelje mladine vjudno vabimo. Bog živi!

Grize pri Celju. Pevsko društvo v Grižah uprizaro v nedeljo, dne 1. maja 1927, ob 4. uri popoldne v dvorani g. A. Pikl v Grižah dve spevoigr: Mlada Breda v dveh dejanjih in Dva kmeta in kukavica (komičen prizor). Isto društvo ponovi obe igri na Polzeli, dne 8. maja 1927, ob isti uri v dvorani g. Gimpermana. Vse prijatelje petja vabi k obilni udeležbi odbor.

dobitki zelo bogati in številni, bi se komaj ti krili če bi žrebanje bilo zdaj. Zato prosimo, da se za našo loterijo dela kar največja propaganda povsod. Išcite srečke v župnišču ali pa si jih naročite pri ravnateljstvu »Martinišča« (Murska Sobota). Čez par mesecev bo potem žrebanje brez dvoma.

Za razvedrilo.

Ima rad angela varuha. Jožek je prišel k očetu in ga prosil, naj mu kupi živega psa. »Kaj ti bo«, je vprašal oče. Jožek pa je odgovoril: »Pes bi me ponoči čuval, da bi se mogel moj angel varuh vsaj enkrat pošteno naspati!«

Mlada kuharica je prišla v gospodinjstvo šola, pa še ničesar ni vedela. Kuhale so mleko. In Micika je imela nalogo, da naj dobro pazi, kdaj bi mleko prekipelo. In ko so se vrnile druge v kuhinjo, je smrdelo po prismojenem mleku, ki je še vedno prekipelo. Razjarjena učiteljica je zavpila nad ubogo Miciko, ta pa se je opravičila: »Saj sem dobro pazila! Bila je ravno osem, ko je mleko prekipelo!«

Kako je kmet izvršil težko delo. Prepeljati je moral volka, kozo in zelje čez reko, vsako posebej, pa tako, da ni bila v nevarnosti koza pred volkom, ne zelje pred kozo. Najpreje je peljal preko kozo. Nato je šel nazaj in prepeljal volka, kozo pa zopet naložil ter peljal nazaj. Tu je zdaj kozo odložil in peljal zelje ter ga prepeljal, nazadnje pa je šel še po kozo.

Rešitev uganke: Žival, ki ima kosti zunaj, meso pa znotraj je — rak. — Tisti si preje nogo zlomi, ki pade z mize, kot pa oni, ki pade z zvonika, ker je preje na tleh.

Nova uganka iz Prlekije: 4 copotači, 4 cambelači, 2 žareča, 2 bodeča, pa 1 muho-tep. — Kaj je to?

Kje imaš srce? Učitelj je vprašal v šoli, kje imamo srce? Janezek tega ni vedel, pa mu je položil roko na srce in rekel: »Kje pa čutiš udarce?« Janezek pa je pokazal z roko nazaj za hrbet in kar začel jokati, ker se je že bal udarcev.

Moderen berač: Kmet je srečal zvečer v mestu berača in ker se mu je smilil, mu je hotel dati en dinar. Berač pa je odgovoril: »Pri miru me pustite! Oh, šest je bila že, »kasašlus«, jaz delam le osem ur!«

Gospodarstvo.

PONAREJENA VINA V NEM. AVSTRIJI.

Znana vinska veletrgovina Franc Pezzi v Gradcu je tožena radi goljufije ponarejanja vina. 19. t. m. se je začela obravnava proti imejitelju trgovine Francu Pezzi, ki bo trajala najmanj 5 dni. Soobtožen je tudi kletar Alois Kustatscher. Preiskava je dognala, da sta obtoženca iz manjvrednih snovi (jabolčnik, šmarica itd.) znala spretno narediti pijačo, slično vinu. Obtožnica temelji tudi na kontroli trgovskih knjig in bilanc. Knjigovodstvo se je gibalo v tem smislu, da se je hotelo velike nakupe mošta, sladkorja in kemikalij zakriti s fingiranimi nakupi inozemskih vin. Tako je na primer Pezzi glasom svojih knjig izkazal 1. 1923 sprejem 183.303 kg sladkorja od kolonijalne importne družbe, dočim je ta družba izkazala v svojih knjigah 266.200 kg. Razlika je potem kril z uvoženim vinom, neke trdke Giuseppe Trevesani iz Trsta, koje ni. Čudno je tudi, da nobena banka ni nikdar sprejela nobenega nakazila za izravnavo teh inozemskih dobavljenih vin, niti fakturne kopije. Obtožnica navaja, da je na primer 1. 1922 porabil 149 kg, 1923 111, 1924 pa 2444 kg klorovega amonija, razne velike množine amonijske soli, glicerina, vinske in limonove kisline itd. Leta 1924 je porabil teh snovi 4928 kg, koje izdatke je izravnaval z nakupom 24.321 litrov vina. Čudno je tudi, da so Pezzijeve knjige izkazovale glasom bilance 9.7 milijard kron dolgov pri Ländlerbanki, dočim so bančne knjige izkazovale 10 milijard vlog. Leta 1923 je Pezzi zacaril 42.529 l inozemskega vina, dočim je v knjigah zabeležil 592.576 l.

Leta 1923 je Pezzi izkazal 520.271.536 kron čistega dobička radi tega, ker je naprtil upnikom 9.699.255.984 K dolga, koji dolg je tudi fingiran. V resnici pa je bil to tudi njegov čisti dobiček.

Pezzi se zagovarja s tem, da je študiral, kako bi se iz izabele dalo narediti dobro vino in da je ob času povišane carine imel v kleti 8000 hl vina, za kojega je plačal 1800 K colnine, dočim bi moral po povišanju plačati za 8000 l — 9000 K. S tem je zaslužil 10 milijard.

Šmarje pri Jelšah. Oprostite, gospod urednik, da se zopet oglašam v vašem cenj. listu. Nekaj tako veselega imam na srcu, da ne morem molčati, da moram razodeti vam in cenjenim bralcem »Slov. Gospodarja«. Šmarski Orel se je vzdrnil, si otesel krila. Poletel je k solncu ves nov in mlad. Vstal je — preroben močnejši in silnejši kot kdaj prej. Povprašali boste, kaj je vzrok, da je naš Orel razprostril peruti z ognjenim nadušenjem z vriskajočim srcem. Vzrok tej razigrani prešernosti šmarskega Orla je, da je zopet za njega bil praznik, in to je vrnitev bivših članov-vojakov pod njegovo okrilje. Močan in mladostno čil z veseljem upanjem v srcu gleda danes Šmarski Orel v lepšo bodočnost. — Orli Šmarčani, naša je mladost, a naša je tudi bodočnost. Porabimo svoje čile mlade sile v našo korist in v dobrobit naše drage domovine. Na potu našega življenja naj nam bo vzor Kristus, pred kojim ponižno klone Orel svojo ponosno glavo. Ako bomo hodili po poti, katero so nam začrtali naši voditelji, nam ne bo žal. — Fantje, mi smo ptici solca, zatorej sovražimo temo in laž. Mi ljubimo čiste, jasne ideale. Naše srce pa naj bo dovetno samo za lepe, blage misli. Mi fantje ne ljubimo, nismo prijatelji posvetnega veselja, praznih šal in neumnih dovptov. Naša pot pelje po beli cesti poštenega veselja, za solnčnimi cilji naše najlepše mladinske organizacije, Orla. Ne strašimo se groženj nasprotnikov, ki omalovažujejo naše delo in prerokujejo naš konec. S korajžjo na delo, ti mlada, močna šmarska orlovska četa. Pokažimo nasprotnikom našo moč in vztrajnost. Bratje, zmaga mora biti naša. Zavriskejmo in zakličimo na glas, da nas bo čula Slovenija, nasprotniki in prijatelji. Šmarski Orel v svoji mladostni moči gre na delo, na najnesebičnejše delo za boljšo bodočnost slovenskega naroda in mladine. Opozoriti pa moram, da je tukaj duša temu gibanju č. g. kaplan Strmšek, za kar mu kličemo: Bog živi! Kaj bo »Šmarčan iz tujine« rekel na ta dopis. Sem radoveden. Moram skomčati, ker gospod urednik že išče skarje, da prikrajša moje dolgo besedičenje. Morebiti se ga bo pa usmilil. Počakajmo. Bomo videli!

Ker je ta proces veleznanimiv za naše vinogradnike in vinsko trgovino, bomo o njem še poročali.

Plačujemo redno davke! Marsikdo je že prišel k meni, ta ali oni s pozdravom od davkarje v obliki položnice. Pritoževal se je, češ, plačal sem osebno vse predpisane davke, sedaj pa zopet terjatev. Kaj naj storim? Pri pregledovanju pa sem navadno videl, da je ta pozdrav posledica nerednega plačevanja in iz tega nastalih stroškov. — Marsikdo ob prejemu položnice odlašča, češ, grem v kratkem osebno ter plačam s knjižico pri davkarji. Toda prilike ni tako kmalu, delo, vreme zadržuje in že je prekorajen rok, stroški in obresti so že tukaj. Čez par dni, tedna, dva, plača sicer vsoto, ne pa tudi stroškov in zamudnih obresti. To se ponovi parkrat in kocem leta je že čedna vsotica. Znani so mi slučajji, da je ta vsotica narastla v enem letu nad 500 Din. Mnogo se govori danes proti davkom in to je že postalo nekako moderno. Težki so res državni davki, pa še težji so mnogokrat oni, katere si nalagamo sami vled naše malomarnosti. S prvim majem zapade večina davkov v plačilo za drugo polletje. Torej ne odlašati.

Dva zgodnja roja. Posestnik in čebelar Matija Hajšek od Sv. Ane v župniji Makole pri Poljčanah nam naznanja, da je dobil 22. aprila dva močna — prva čebelna roja.

Mariborski trg dne 23. aprila 1927. Ta dan je bilo 23 slaniarjev, ki so pripeljali 50 komadov zaklanih svinj na trg ter so prodajali meso in slanino po 10 do 25 Din za kg na drobno, ozir. po 15 do 19 Din za kg na debelo. Domači mesarji so prodajali govedine po 8 do 15, teletino 12.50 do 18, svinjino 15 do 22, jagnjetino pa po 10 do 15 Din kg. Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile še vedno tako visoke kakor pretečni teden. Domači zajci so stali 10 do 25, kozličji (26 komadov) pa 50 do 125 Din, jagnjeta (3 komade) 100 do 125 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike. Krompirja je bilo 50 vozov in se je prodajal po 1.50 do 2 Din kg, glavna solata 10 do 14, grah v stročju 12 Din, kislota zelje 3 do 4, kislota repa 2, čebula 5 do 6, česen 12 do 16 Din kg, karfiol 5 do 12 Din komad, med 30 do 35 Din kg, maslo surovo 46, kuhano 48, čajno 60 do 65 Din, mleko 3 do 3.50, smetana 12 do 16, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 15 do 18 Din liter, jajca 1 do 1.25 Din komad. Sadike: jabolka 5 do 14 Din, datelji 24 do 36 Din kg. Cvetlice 2 do 7 Din, z lonci vred 15 do 35 Din komad. Sadike raznih vrst 12.50 do 25 Din komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 Din, lesene grablje 6 do 8, lesena kočija 2500 Din. — Sena in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 20. aprila je bilo 8 vozov sena in 4 vozove slame, v soboto, 23. aprila pa 22 vozov sena in 7 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 90, slami 35 do 45 Din; slama se je prodajala tudi po 1.50 do 2 Din za škop. — Ribji trg v Mariboru. V petek, 22. aprila so bili živi karpi in ščuke na trgu, ki so se prodajali po 18 Din, morske ribe pa po 20 do 25 Din kg.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem 22. aprila se je pripeljalo 215 svinj, 7 koz, cene so bile sledeče: Mladi prašči 5—6 tednov stari komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 320 do 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 480 do 500 Din, 1 leto stari 1100 do 1200 Din. 1 kg žive teže 9.50 do 11 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din. Prodalo se je 157 komadov.

Pisma iz domačih krajev.

Gornja Sv. Kungota. Preteklo nedeljo, 24. aprila smo blagoslovili javni križ na posestvu našega odličnega, neustrašenega pristaša SLS, cerkvenega ključarja Franciška Kolmanič v Plintovcu v navzočnosti precejšnjega števila župljanov. Ko bi ne bilo deževno vreme, bila bi slovesnost toliko častnejše zastopana. Tako se dviga na lepem hribčku v Plintovcu zopet novo znamenje našega odrešenja, ter se nahaja v vinogradu ključarja Kolmaniča res primeren kraj, saj je Gospod Jezus tako rad imenoval sebe vinsko trto. Od tod blagoslovilaj ljublj Jezus naše vinske gorice in žitna polja, varuj nas toče in hudega vremena! Tvoj milij pogled o trpeči Zveličar pa naj prežene vse pogubonosne krive nauke naših zakletih verskih nasprotnikov v naši župniji, steri moč peklenjski kači, sedmeroglavemu zmaju, ki se peni jeze in dela s peklenko silo proti »Katoliškemu domu« in katoliški ideji. — Hitro po blagoslovitvi križa posvetila se je družina cerkv. ključarja presv. Srcu Jezusovemu. Pri tej priliki se je nabralo za Katoliški dom 83 Din med odličnimi gosti-soročniki šentilske in domače župnije, za kar naj jim bo presv. Srce bogat plačnik. Mirovali pa ne bomo, dokler ne pride sleherna družina naše uboge župnije pod varstvo božjega presv. Srca!

Sv. Anton v Slov. goricah. Ker se je izvedelo od raznih strank, da se bolezen metljavost v Slovenskih goricah oziroma v šentlenartskem okraju ni izginila, se razglašajo sklepe oblastne skupščine na vprašanje raznih strank, in sicer: Tisti posestnik, ki ima do pet oralov zemlje, dobi zdravilo »Distol« zastoj, posestnik z 10 orali zemlje po 4.50 Din in posestnik z nad 10 orali pa po nižnji ceni 9 Din, seveda proti potrdilu pristojne občine, katerega mora vsak prinesiti g. drž. živinozdravniku dr. Samecu.

»NAŠ DOM«.

Zakaj ga tako dolgo ni bilo? Marsikdo se je jezil, ker »Našega doma« ni bilo in ga ni bilo. Vidite, je velik križ! »Glasnik« in »Naš dom« sta se sedaj tiskala istočasno. To pa ni šlo dobro, ker obeh naenkrat tiskarna ne more izdati. Dozdaj je imel »Naš dom« še vedno srečo, da je pred »Glasnikom« prišel v stroj in na pošto. Ta mesec pa so prazniki zmešali račune in je moral »Naš dom«, čeprav je bil 9. aprila že gotov, čakati tako dolgo, ker mu je »Glasnik« prej ušel v stroj. Da pa odslej ne bo več take nerednosti, smo določili, da bo »Naš dom« izhajal tako, da ga bodo naročniki imeli 1. vsakega meseca že v rokah. Vodja tiskarne je odredil, da mora biti zadnje gradivo do 20. v mesecu v tiskarni, potem bo tiskarna list tako izdala, da ga bo prvega v mesecu imel vsak naročnik.

Prihodnja številka izide 1. junija na 32 straneh in potem vsakega prvega redno na 16 straneh.

Od aprilske številke do konca leta ga še lahko naročite za 12 Din. Niti enemu naročniku ni žal, da ga je naročil. Tudi Vam ne bo, ker toliko zabavnega in poučnega Vam za tako ceno nihče ne nudi.

Nova povest bo začela v kratkem izhajati. Kdor je čital sedanjo: »Klobuk gospoda župnika«, se bo gotovo veselil tudi nove, če mu povemo, da je še lepša in še bolj napeta, kot pa sedanja.

Dekleta! Ne odnehajte, dokler ne bo res vsaka poštena hiša imela »Naš dom«! Zdaj imamo že 2200 naročnikov; glejte, da jih spravimo na 10.000! To naj bo Vaša naloga in dolžnost in Vaša čast!

Kdor naročnine za »Naš dom« še ni poslal, naj jo pošlje!